

Téereb Danyeel — Tëeméeri ak Ñaar-fukk ak Ñaar

Sosow Nataalu Rab Rëy bi: Tukki Kàddug Yàlla buy Feeñaleku

Jeff Pippenger

2024-03-17

Nattu Yàlla yi, nattu gu mag gi ñuy war a jaar bala ñu tëj leen mooy sosu nataalu rab wi. Sos boobu dafay am dalee ci 11 Septàmbar 2001 ba agsi ci yoonu Dibeer bi ci États-Unis. Jamono jàngoro boobu ci waxu yonent bi mooy waxtuug tëj gi ñeel téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent ñaari junni, te it mooy jamono ji bépp vision bu Bibil bi di gis matug matam gu mat sëkk. Ci jamono jooju, bëñu Protestaan bu dëgg bi dina settu, te ba fàww dina wone nataalu Almasi, ndaxte Almasi ab Protestaan la.

“Krist mooy ñu doon tudde protestan. Moo taxawal ay ñaawteef ci jamono ji réew mi Yawut yi doon jébbale Yàlla jaamu gu mel ni mbind, ndaxte dañoo bañ yoonu ndigalu Yàlla ci seen bopp. Mu wax leen ne, dañuy jàngale ndigal yu nit ñi ni ay njàngum njàngale, te dañoo ay naafeeq ak ay nit ñuy melal. Ni bàmmeel yu ñu weexal, rafet nañu ci biti, waaye ci biir fees nañu ak sobe ak yàqute. Ñi doon yëngu ngir yeesal diine tambalee nañu ak Krist ak ndaw ya. Ñoom génn nañu te dàq seen bopp ci diine ju tënk ci melokaan ak ay xew-xew yu cosaan. Luther ak ñi ko toppi invente woonu diine ju yeesal. Dañoo nangu rekk li Krist ak ndaw ya wone. Biibël bi ñu ngi ko jox nu ni ab tegtal gu doy; waaye baab ak ay liggéeykatam dañuy jële ko ci nit ñi mel ni dafa mel ay musiba, ndaxte muy feeñal seen naaféqte di yedd seen bokk ci jaamu xonq.” Review and Herald, June 1, 1886.

Ca waxtu mu tëjë gi, bëñ Protestante bi dañuy setal te ñu fayale ko. Ci benn jamono jooju, bëñ Républicain bu wacc ngëm booleek Protestante yu wacc ngëm, ba tax ñu sos benn bëñu doole bu nekk mbooleem kërce ak réew. Kon ñaari bëñ yi ci rabu suuf si dañuy nekk nataalu rab wi, ak nataalu Almasi bi. Bëñu wacc ngëm bi mooy ñaari jëfandikoo yi di jukkoo ab kërce bu yàqu ak ab réew bu yàqu, te bëñu njub mooy ñaari jukkoo yi di jukkoo Yàlla ak nit.

Nataal, ñu ngi sos ci àddina bi nattu rab wi, te mooy rab wu ñaar-jàmm, te réew moo koy tegtal (Mbooloom Xeeti Réew yi), bi nanguwaat protestantism bu apostat bu rabu suuf si ngir muy boppam bu jiitu ci fukki bopp yi. Ci kaw rab woowu jigéen ja, yaay njàngat yi, mooy nguuru ci kaw rabu fukki buur yi. Rab wi mu war mooy booloo bu Kërg yàlla ak Réew, ni ko Herodes di tegtale ci njaxlafam bu xel ak Salome, doom ju jigéen ju Herodias. Te diggante jigéen jooju buy nguuru ci kaw rab wi itam mooy booloo bu Kërg yàlla ak Réew, ak diggante bu bañ-a-yoon bu ndeyjooru Room ak buur yi yu taxawal rab wi bu àddina bépp, miy tegtale Mbooloom Xeeti Réew yi. Ci nataalu rab wi ñuy gaawal ci àddina sépp, xeet wu nekk dina ci bokk, mboolem kàttan yu yaxute yi dinañu booloo.

“Peeñu 17:13–14 ñu wax ko. «Yii am nañu benn xel.» Dina am benn boole bu àddina sépp, benn dëppoo gu réy, benn mbootaay bu dooley Seytaane. «Te dinañu jox rab wi seen kàttan ak

seen doole.» Noonu lañuy wonee beneen yoon doole ju àttekatul, ju sonal, jëm ci sañ-sañu diine, ak sañ-sañu jaamu Yàlla ni ko xel mu sell di digle, ni ko baab bu mag bi woon won ci jamono yu weesu, bi mu doon fitnaal ñi ñeme woon bañ a topp ndigali diine ak sàkku-sàkku yi Romanism.”

“Ci xare bu mujj ci fan yu mujj yi, bépp doole yu bon yi te dindi seen bopp ci déggal yoonu Yexowa, dinañu booloo ngir taxawal seen bopp ci kanam ñi Yàlla moom. Ci xare bii, bésuub Noflaay bu ñenteel bi ci fukki santaane yi moo di pexe bu mag bi ci mbir mi; ndaxte ci santaane bésuub Noflaay bi, Ki joxe Yoon wu mag wi mooy wone ne moom mooy Boroom bind asamaan ak suuf.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 8, 983.

Ndax gantal gi jëfandikook “nataalu rab wu nekk ci àddina bépp” mooy “ju bees ci yéene wépp,” te mu mel ni “mboolem dooley yàqu yi dëdduwoon sàmm njub wi ci yoonu Yàlla Yehowa,” loolu feeñal na ne tabaxug nataalu rab wi ci biir États-Unis moo tekki booloo mboolem dooley yàqu yi dëdduwoon. Protestant yi ci États-Unis dëddu nañu ba ñu bañee yëgleb malaaka bu njëkk bi ca 1844, te Adventism bu Laodicée dëddu na ca 1863. Protestantism bu dëddu ak Adventism bu Laodicée dinañu sos ab “làkkug booloo,” ak mbooloom wàll yu politig yi ci biir geenu Republicanisme, yi yonnee nañu leen ci yoon wu jubadi jëfandikukatgóor wu fen, ngir ñu jox genn xaaj bu ñaar ci seen nguur.

Ak nattu sàkk gi ci rabu jangoro ji, ab yonent bu dëggul moo nax suuf si. Ci sàkku rabu jangoro ji bi nekk ci biir Etazeni, yonent bu dëggul bi sos ndaxte “boole gu jubadi waaye booloo” gi ci “mbokk yi Seytaane” itam war na doon “yonent bu dëggul”. Sàkku rabu jangoro ji ci àddina si ñaar la ci mbir, waaye itam booloo bu ñett la. Booloo boobu bu ñett, maanaa njaay mi, rabu jangoro ji ak yonent bu dëggul bi, moo jiite àddina si ba Armageddon. Ci sàkku rabu jangoro ji bi njëkk a sosu ci biir Etazeni, war na am booloo bu ñett, te itam mooy rab wu ñaar ci mbir. Ci ñaari sàkk yi ngir rabu jangoro ji, taxawaayu ñaar boobu mooy boole Mbooloom Yàlla ak Réew mi, ak ne mbooloo mu sell mi moo yor kilifteef gi ci diggante bi.

Bokk benn ñetti wàll bi war na feeñ ci ñaari nataali rab yi, waaye am na ñaari feeñug njaay mi, rab bi ak yonent bu dëggul bi ci téere Apokalips bi. Tabaxu ñetti wàll yi ci nataalu rab bi bu àddina bi yépp mooy feeñal spiritism bi (njaay mi), Katolisism bi (rab bi), ak Protestantism bi ñàkk dëgg te weddi (yonent bu dëggul bi). Ku nekk ci ñetti yooyu amul rekk wàll wu diine (spiritism bi, Katolisism bi, ak Protestantism bi ñàkk dëgg te weddi), waaye itam am nañu wàll wu politig. Njaay mi (sosyalism bi ci ay melokaan yu bari), rab bi (nguur gu njëkk), ak yonent bu dëggul bi (tàmbalee na ni repiblik, mu mujjee nekk demokaraasi).

Benneel booloo bi ñuy dajé ci États-Unis, wax ju dul dëgg bi moo ko dajale ak doole (nax), ni noonu la itam melow rab wi ci àddina sépp di am. Ci téereb Apokalips bi am na beneen booloo bu ñetti yoon, bu ñuy xamale ci ñetti kàttan yu réer ci ngëm yi jóge ci xóot bu amul suuf. Katolisism bi jóge na ci xóot bu amul suuf ci saar fukk ak juróom ñaar, te mooy rab wi ci booloo bu ñetti yoon bi jóge ci xóot bu amul suuf.

Rabu ga nga gis, nekkoon na, te léegi amul; dina yéegë ci xuru su dul jeex, ba noppi dugg ci alkande. Ñi dëkk ci suuf si di nañu tiitlu, ñoo xam ne seen tur binduwuñu woon ci téereb dund

ga, ba àddina sosoo, bu ñu gisee rabu ga nekkoon na, te léegi amul, waaye mu ngi am. Peñc mi 17:8.

Doole jiir buy weddi yàlla gi jóge na ca kóllère gu amul pekk, ci saar fukki ak benn bi.

Te bu ñu deejee seedeel seen seede, rab wi di yéeg ci xuru su amul ndox dees na xareek ñoom, daan leen, ba noppi rey leen. Peeñu Yowaana 11:7.

Yonent bu dëgggu ci Islaw mi, ci saar ñetteelu juróom-ñeent bi, mu génne ci kàngaayu xóotugul.

Te malaaka bu juróom ba buux li, ma gis biddiw bu jóge asamaan di daanu ci suuf; te ñu jox ko caabi abiis bu amul pënd. Mu ubbi abiis bu amul pënd ba; te saxaar ga jógé ca abiis ba, mel ni saxaaru furno bu màgg; te jànt bi ak ngelaw li lëndëm ndax saxaar ga jóge ca abiis ba. Te ci saxaar ga la ay njéeréer génn ba ci suuf; te ñu jox leen kàttan, ni yiir yu nekk ci suuf amee kàttan. Peeñu 9:1–3.

Biddiw bu wàcc ci asamaan te ubbi kër gu xóot gu amul suuf, mooy yonent bu falso Mohammed; ba mu ubbee kër ga, mu dugal xarekat yu Islaam, ñi ñuy tekki ci misaal ni “dorob yu ndaw”, ci nettali yeneen yi ci mujjug jamono. Booloo bi ñetti wàll yu kër gu xóot gu amul suuf dafa am ab njaay (ateism), ak rab wu rëy (Katolisism), ak ab yonent bu falso (Islaam). Ci nataal bu àddina si yépp ci rab wi, yonent bu falso bi mooy Protestantis bu dëkkuwaat. Yonent boobu bu falso nax na àddina sépp, jaar ci feccug yéem yéem bu Salome, walla feccug yonent yi Baal ca tundu Karmel. Ci Peeñu, saar 13, mooy nax àddina si jaar ci kéemaan yi muy def ci kanamu rab wi. Misaa yi mândarga yooyu ci nax, dañuy tegu ci dooley jëfandikoo xalis ngir sonal ak kàttanug soldaar.

Te itam kéemaan yu réy, ba mu wacce safara jóge ci asamaan, mu wadd ko ci suuf ci kanam nit ñi. Te mu nax ñi dëkk ci kaw suuf, jaarale ko ci kéemaan ya mu amoon doole def ci kanam rab wa; di wax ñi dëkk ci kaw suuf, ne dañuy sàkk nataalu rab wa, moom mi nga xam ne amoon na gaañu saasi ja, te dundaat. Te amoon na doole jox nataalu rab wa ruuh, ba nataalu rab wa wax, te tax it ne képp ku dul sujjóotul nataalu rab wa, dañu ko rey. Te mu ga faal ñépp, ndaw ak mag, boroom alal ak ku ñàkk, gor ak jaam, ne ñu jël mândarga ci seen loxo ndeyjoor walla ci seen jë, ba kenn bañ a man a jënd walla jaay, lu dul ki am mândarga ma, walla turu rab wa, walla limu turam. Peeñu Yowaana 13:13–17.

Naxin ak kéemaan yi ñuy boole ak yonent bu dëgëralul bi, ci dëgg, dañuy tegtal doole ji ñuy indi jaarale ko ci ekonomii (ba kenn manul a jënd mbaa jaay), ak kàttanu xare (war nañu ko rey). Yonent bu dëgëralul bu Lislām bi ci Biibël bi dafa tegtal liggéeyu Lislām ci merloo ak sonal xeeti àddina yi. Seen liggéeyu merloo ak sonal day am jaarale ko ci xare, te Biibël bi di wone ne seen xare boobu moom itam moo di jur musiba gu ekonomii. Xarey Lislām ak toftale gu ekonomii gu ko topp mooy mbir mi di booloo “mbooleem kàttan yu yàqu te dëddu nañu sàmmoon yoonu Yowa” ci États-Unis.

Ca bant ba, Saduse yi ak Farisye yi daal nañu ba noppi “dëddu woon sàmmale yoonu Yexowa,” ba ñu booloo ngir daaj teeru Protestaa bu dëgg bi. Ci seen bañ Kirist, ñu tànn Barabbas, mi tey mel ne Kirist bu fen. “Bar” tekki doom, te “Abba” tekki baay. Barabbas tekki “Doomu Baay bi.” Kirist mooyoon ki gëna mag ci bépp yonent yi, te Barabbas doon na misaal bu yonent bu fen.

Ci jamono bu një téeméeri ñaar-fukk ak ñeent-ñaari junni, ñaari xar yi ci rabu suuf bi agsi nañu ci seen mujj a feeñ ci waxu yonent yi. Benn bi dafa teewal nataalu Almasi bi, beneen bi nataalu rab bi. Ci jaar-jaar bu ñaari xar yooyu feeñee seen bopp, Protestante bu wacc yoonu dëgg tàmbalee na yoonam jëm ci sàrtu Dibeer bu bëgg a ñëw gaa, ak Patriot Act bi ci atum 2001. Mandarga yooyu dajaloo na ak Déclaration of Independence bi, mi waxoon ci tàmbaliiram ni xar, ndaxte dafa feeñaloon saytu Protestante bi ci kaw kàttanu buur ak nguurug paap bi. Waaye mandarga bi mu dajale ci mujjam (Patriot Act bi) feeñal nañu ci moom daanug Protestante bi.

Ñaareel ñaareelu waymark ci yoon wu ñaari bët yi di jaar ci waxtu tëj bi, feeñoon na ca njëlbeén bi jaarale ko Constitution bi, bi bindaatoon dogalu weccante ñaari kàttan yi, te loolu mooy doolebu rabu suuf bi. Boobu waymark agsi na ci moroomam ci mujj gi, ak “Kangaroo Court” bu dëggante yi ca 6 Sanwiye 2021, fa ñu waccé woon sañ-sañ yu njëkk yi Constitution bi di jox, ngir yombal politig.

Mandarga mujj ci yoon wi ci tukki jeexital gi bu ñaari baat yi mooy yoonu Dibbéer bi miy ñëw lu gaaw, te ñu ko misaale woon ci càllal gu njëkk gi ak yoonu Alien and Sedition Acts yi. Noonu nag, ñetti mandarga yi ci nettali taariix yu njëkk yi tegtal nañu benn jéexital gu jóge ci moom-sa-bopp ak sañ-sañ gi Xar mi di tektal (1776), te mooy yoon wi rekk ngir nit man a nekk ci dëgg moom-sa-bopp, ba ci jaamug ndàqaar gi njiitlu Naga mi (1798).

Ñetti yoon yu bonn yu jamono jiir bi dañuy wone tukki bu mujj bu rabu suuf bi, moom mi di yonent buy fen. Tukki boobu di jeex ca Yerusaleem, bu bannaar bi yéegée, te booba ñu bare dinañu wax ne: “Ñëwleen, na nuy yéeg ca tundu Boroom bi, ca kër Yàlla Yàqub; te dina nu jàngal ay yoonam, te dinanu dox ci ay pexam: ndaxte yoon wi dina génn ci Siyon, te kàddug Boroom bi dina génn Yerusaleem.”

Yoonu mboolem bu mujj ëpp ci ñett jéego yi aju ci rabu suuf, mooy yoonu ab waxkat bu fenn ci yoonam jëm Yerusaleem. Ba Waxkat dëgg gi ñëwee, ba mu duggee Yerusaleem, mu ko defee ci kaw ab mbaam. Rabu suuf bi itam dafa war “mbaam” jème Yerusaleem, ndaxte ni mu nekke waxkat bu fenn bi (rabu suuf bi), dañu koy tey ci Balaam. Balaam, bi muy wut tur ak alal, dëddu woon wooteb ngir doon ab waxkat bu dëgg, te “daanu na ci jubëg yoonu Yàlla ji ko war a topp.” Mu dogal a boka ci ñaan ay rëbb ci kaw askanu Yàlla, ni Etazini di ko defee ci yoonu Dibér bu Dima njëw.

Yoonu Balaam matoon na ci kaw mbaam, te bi muy dem, ñu wone na ñetti yoon ne mbaamu Balaam indi na ko metit. Jëkkalé bi, mbaam ma dëdd na yoon wi.

Te mbaam bi gis malaakam Boroom bi taxaw ci yoon wi, ak jaasiiram gu rekk ci loxoom; mbaam bi daldi génn ci yoon wi, dem ca tool ba. Noonu Balaam dóor mbaam bi ngir delloo ko ci yoon wi. Mbind mi 22:23.

Bés bi 11i Suwe 2001, Islaam bu ñetteelu ay, mbaam-aaleg Araab gu ànd ak yàgg yi ci waxi yonent yi ci Biibël bi, wëlbët na Balaam ci yoon wi, ndaxte bi kër yu mag yaa ca dëkkub New York daanee, loolu doon na “jëm kanam gu bees” ci jaar-jaaru xeeti àddina ak kèrgëm ga. Malaaka mi taxawoon ci yoon wi, mooy malaaka ju mag ja jógsi woon booba ngir leeral suuf si ak ndamam.

Mbaam ma dina dellu baal Balaam metti.

Waaye malaakam Boroom bi taxawoon ci yoon wu nekk ci diggante tooli reseñ yi, miir nekk ci bii wet, te miir nekk ci ba ca wet. Bi mbaam ma gis malaakam Boroom bi, mu jébbaliku ci miir mi, daldi gatt tñku Balaam ci miir mi; moo tax mu dóor koaataat. Nombres 22:24, 25.

Gannaaw 11 Suleetambar 2001, waa Yàlla war nañu woo yégleb bi nekk ci woyub toolu reseñ bi (Esayi saraxalet ñaar-fukk ak juróom-ñaari), fa la Balaam nekk léegi, ak “miir” ci wet gu nekk, ak “miir” ci beneen wet. Miir mi nekk ci diggu-sàkku bëj-gànnar bu Réewum Mbooloom Ameerik moo di mbir mi jiitu wërsëgu “miiru taxawaay gu wàccale Kërceen ak Nguur” ca ñetteelu te mujj waymark ba. Mbirim “miir” mi ci diggu-sàkku bëj-gànnar mooy fi “tñku” Balaam di ñuul, bi xare bu biir réew bi ngir migrasion di tambalee xàjjal rab wu suuf si ñuy wax earth beast, ba mu doon ñaari kuréel yu jàppandiku, lu jiitu delluwaayu Xareb Réew mi.

Jaar-jaare bi nekk ci diggante ñaari miir yi mooy jaar-jaare bi te mel ne waymark bu Constitution bi di ko tegtal dale ca 1789 ba 1798, te mooy misaal-u jaar-jaare bu atum 2015, bi Trump yégle woon ne dina dugg ci xët-u ndam li ngir boppu réew mi, ak yéeneem bu tar ci “tabax miir bi”, ba kaddu-dogg bu Dibéer bu ñew ci gaaw jëlale miir-u tasare bi nekk ci diggante Kërceen ak Réew mi.

Gannaaw 11 Sattumbar 2001, rab gu suuf ga diir, te Balaam moo koy melal, tambalee xaajoo. Xaajug ñaari miiri Balaam yi day tegu ci tasaaroo ñaari xeetu nit yu nekk ci biir ñaari waxar yi ñépp ci rab gu suuf ga, te lii feeñ ci tànnug Trump ci atum 2016, dee gu ñaari seede yi ci 2020, àttey Pelosi yu 6 Sàñwiye 2021, dekkiwaatug ñaari seede yi ci 2023, ak nag wa laxas Balaam ci 7 Oktoobar 2023.

Màndarga mujj ci yoonu Balaam mooy bi mbaam mi “waxee”, te loolu la ci yoonu Dimaas bu jëkk ci lawu Dibeer bu bëgg a ñew ga États-Unis di wax ni njaay, fa malaakam Kaddug Yàlla gu Revelaasiyon fukk ak juróom-ñaar di waxaat ñaareel yoon, ak fa gis-gisu Habakkuk bi yàgg woon di wax. Gis-gis bi yàgg woon mooy gis-gisu Islaam ci ñetteelu alkande, te mu di wax ni mbaam mu àll ci ay jëfam yu àll ci lawu Dibeer bu bëgg a ñew ga.

Te malaakam Boroom bi demaat ca kanam, taxaw ci bérab bu xat te amul fuñu man a wëlbikoo mbaa ca ndeyjoor mbaa ca càmmoñ. Bi mbaam ma gisee malaakam Boroom bi, mu daanu ci suufu Balaam; te meru Balaam tàkk, mu dóor mbaam ma ak bant. Noonu Boroom bi ubbi gëmminu mbaam ma, mu wax ak Balaam ne: Lan laa la def, ba nga dóor ma ñetti yoon yii? Balaam ne mbaam ma: Ndax yaa ngi ma reetaan; bu amoon saif ci sama loxo, léegi maa la reykoon. Mbaam ma ne Balaam: Ndax duma sa mbaam, mi nga war a yéeg ba muy njëkk ba tey? Mbaa daan naa mas a def lii ci sa kaw? Mu tontu ne: Déedéet. Noonu Boroom bi ubbi ay bëtam Balaam, mu gis malaakam Boroom bi taxaw ci yoon wi, te saifam gu baree nekk ci loxoom; mu suul boppam, daanu ba jem suuf. Nombres 22:26–31.

Etazini mooy yonnent bu false bi buy nax àddina ngir taxawal benn niru rab wi ci àddina bépp. Ci jamono ji mooy jamonoy taxawalu niru rab wi ci biir Etazini, Etazini yonnent bu false bi moo koy yébb, te Balaam nagam mooy ko melal. Yonnent bu false bi ci jamonoy tëj téereb ñaar-fukk-ñeent junni ak ñeent téeméer ña, miy gañneel mbooloo katani yu yàqu yu nekk ci Etazini yépp ñu daje ci

benn diggante bu bëgg ak réew, mooy Islam ci ñetteel musiba bi.

Mu matal ay liggéeyem jaarale ko ci xare, ak daanu koom-koom bi xare boobu indi. Ñaari jikko yooyu mooy doole yi yonent bu dëggul bu États-Unis di jëfandikoo ngir gaawloo àddina bépp, bu mu delloo liggéey bi yonent bu dëggul bu këru xóot gu amul suuf defoon ca États-Unis.

Léegi Etazuni moo ngi nekk léegi ci diggante mbirum miir gi (gàddaay réewmi) mi doon xol baatub Yoonu Jàmbur ak Yoonu Sedision yi ci atum 1798, ak miirug tasare diggante kërceen ak nguur gi, mi ñuy dindi bu baax bu yàggul ci yoonu Dibéer bi di ñëw lu gaaw. Etazuni dafa lakk ba noppi ci wàllu xalis, ndaxte boroomi boroomam réew mi jàll na fuñu ko manulaat a defar. Kàttanu nagoog gi moo ngi léegi yékkati ab seetal xalis bu dul dëgg, waaye fen la buy wax ne alal ak am-am ñuy sos ak masin bu duy daane, waaye nag ci mujj, nagoog gi mooy fenkat bi ci waxi waxu yonent yi ci Biibël bi. Mu ngi tasaaroo fenam gi jaarale ko ci wone bu bees bi teewal masinug propaganda bu siiw bu Hitler, ba noonu di jox xalaat wu tax ba ñenteel elemaanu Yoonu Jàmbur ak Yoonu Sedision yi dellu ba am, mi joxoon prezidaa bi sañ-sañu tēj bépp kërug xibaar bu di weddi ay xalaatam.

Yeesu dafay melal jeexital benn mbir ak tambali ga benn mbir. Nataalu rab wi ci États-Unis war na am benn melokaan yu ni melokaan yu wax ci nataalu rab wi ci àddina bépp, te am na ko; waaye naxar gi jur boole bu yàqu bi ci biir yonent bu dul dëgg bu rab suuf si, mooy yonent bu dul dëgg bu Lislām. Balaam ak mbaam ma ñoom ñépp ay misaal yu yonent yu dul dëgg lañu. Jaar-jaaru ràññee gaaycaas yi ñetti fukki junni ak ñeenti junni, mooy jaar-jaaru ñetti dooley kàngaay gu amul pënd. Lislām gu jóge ci kàngaay gu amul pënd mooy njëlbeén wu njëkk wa ci 11 Septambar 2001. Ateeism bu kàngaay gu amul pënd mi ngi sax ci 2020 ngir rey ñaari seede yi, te Katolisism bu kàngaay gu amul pënd mi ngi jóge ci deenjam ca yoonu Dibeer bu agsi lu yàggul.

Dina continuer jàngat bi ci article bi ci topp.

“Àddina bii gën a baax. Nit ñu bon ak naxkat yi dinañu gën a bon, di nax te diñu leen di nax. Ci seetaan Doom Yàlla ji, moom mi doon melokaanu benn Yàlla dëgg dëgg bi, mi amoon mbaax, yërmande, ak bëgg-bëgg gu dul xàddi, te xolam dafa doon saa yu nekk di yëg naqaru nit, te ñu tànn reykat ci wuutoom, Yawut ya won nañu li nit ki ci boppam man na def te dina ko def bu dooley bàyyikat gu Xelum Yàlla jëleesoo, te nit ñi nekk ci suufu kilifteefu ku dëddoon. Ñi tànn Seytaane mu nekk seen buuru, dinañu wone xel mi nekk ci seen sang bi ñu tànn.”

“Àddina du gëna baax muk, ba kera Yàlla génne ci boppam ngir mbugal ko ci ay bàkkaarëm. Bu boobaa, suuf si dina wone deretam, te du mëna nelawaat ay nitam ñu rey. Almasi bi artu na taalibeem yi ne: ‘Moytuleen bu baax ngir kenn bañ leen nax. Ndax ñu bare dinañu ñëw ci sama tur, naan: Man maa di Almasi bi; te dinañu nax ñu bare. Dingleen dégg ay xare ak xibaaru xare; waaye moytuleen ngeen tiit, ndax loolu lépp war na am, waaye mujj gi jotagul. Ndax xeet dina jóge ci kaw xeet, nguur ci kaw nguur; te dinga am xiif, ak mbas, ak yengu-yengu suuf ci barab yu bare. Loolu lépp mooy tàmali metit yi. Bu boobaa dinañu leen jébbale ngir fitna leen, te rey leen; te xeet yépp dinañu leen bañ ngir sama tur. Te bu boobaa ñu bare dinañu daanu ci ngëm, di worante, di bañante. Te ay waxkat yu dul dëgg yu bare dinañu jóge, te nax ñu bare. Te ndax bàkkaar dina law, mbëggeelu ñu bare dina sedd. Waaye ku muñ ba ca mujj ga,

kooku mooy kiy muc.

«Bi Kirist nekkoon na ci kaw suuf sii, àddina bi taamu na Barabbas. Te tey itam, àddina bi ak yiiri mboolooy gëm yi dañuy def benn tann boobu. Mbiri jébbale bi, bañ bi, ak daajale Kirist ci bant bi, am na ñu ko delloo, te dinañu ko dellooaat ci lu yaatu lool. Nit ñi dinañu fees ak melokaan yi dëggal noon bi, te ak ñoom ay naxam dooleem dina réy lool. Ni leer gi di ñàkk a nangu, noonu la jàkkarloo ak xeebte di gën a tar. Ñi bañ Kirist te tann Barabbas, dañuy liggéey ci biir naxinu alkande bu yàqu. Wone yu jubadi ak seede yu dul dëgg dinañu yokku ba nekk njambaar gu ubbeek. Bu bët bi bonée, yaram wépp dina fees ak lëndëm. Ñi jox seen cofeel kèneen ku dul Kirist mujj nañu fekk ne ñu ngi ci suufu nguurug nooteel gu man a not seen yaram, seen bakkan ak seen xel, noonu ba ne nax gu reeṽ te yéeme rekk moo leen di jàpp, ba ci ay dooleem ay bakkan dëddu dëgg dëgg ngir gëm fen. Ñu ngi ci buum, ñu ngi jàpp, te ci seen jëf ju nekk dañuy yuux ne: “Bàyyilal nu Barabbas, waaye daajal Kirist.”»

“Ba léegi sax, moom nii lañuy jël dogal boobu. Xew-xew yi ñu defee ca bant ba, ñoo ngiy dellu di amaat. Ci kanam jàngu yi dëddoo ak dëgg ak njub, dañuy feeñal li xeetu nit man a def te dina ko def, bu fekke ne mbëggeelu Yàlla nekkul ab njubte gu sax ci bakkan bi. Warunu a yéemu ci dara lu man a xew léegi. Warunu a jaaxle ci benn yokkute bu ragal. Ñi di door ci suuf ak seen tãnk yu sellul yoonu Yàlla, am nañu benn xel mi woon ci góor ña ñu toroxal te wor Yesu. Ci lu jëm ci xel mucu xol, duñu am genn yéene yu leen tere; dinañu def jëf yi seen baay, Seytaane, bëggoon. Dinañu laaj laajtukaay la jóge woon ci gëmminu Yuda bu wor: Lan ngeen may, su ma worée leen Yesu Kirist? Ba léegi sax, Kirist ngii ñu koy wor ci nit ki mu nekk ci ay saintsam.” Review and Herald, 30 Samwiyee, 1900.